

Силабус курсу

Історія становлення спецслужб

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань 25 Воєнні науки

Спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Дні занять:

Консультації:

Рік навчання: I. Семестр: I

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., старший викладач кафедри теорії права та міграційної політики

Заставна Ольга Петрівна

Контактна інформація olya.zastavna@gmail.com, +380684023821

Опис дисципліни

Метою дисципліни «Історія становлення спецслужб» є надання студентам ґрунтовних та глибоких знань про розвиток і функціонування спеціальних служб у різних країнах світу у різних історичних періодах. Вивчення цієї дисципліни сприяє розумінню ролі та значення спецслужб у забезпеченні національної безпеки, а також їхнього впливу на внутрішню та зовнішню політику держав. Додатково, курс розвиває критичне мислення, аналіз історичних подій та процесів, а також допомагає студентам оволодіти методами дослідження у сфері історії розвідки та контррозвідки.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно реалізовувати набуті теоретичні знання на практиці. Завданням вивчення дисципліни є також систематизоване та детальне вивчення основних етапів становлення спеціальних служб різних країн світу в контексті історичних подій, засвоєння функцій та методів роботи спеціальних служб держави, формування навичок критично аналізувати роботу спецслужб в контексті глобальної політики, ролі в міжнародних відносинах, впливу на суспільство і права людини.

Вивчення навчальної дисципліни «Історія становлення спецслужб» здійснюється на першому році навчання, а тому його опанування відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми не потребує попереднього засвоєння здобувачами освіти будь-яких інших навчальних дисциплін.

Структура курсу

Години (лекц. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика розвитку спецслужб			
2	Тема 1. Поняття та загальна характеристика спецслужб	Визначити поняття та надати загальну характеристику спецслужб	Тести, опитування
2/2	Тема 2. Походження та еволюція шпигунства. Протослужби	Удосконалити знання щодо походження та еволюції шпигунства, охарактеризувати перші протослужби	Тести, опитування, есе
2	Тема 3. Спеціальні служби часів Середньовіччя та Ренесансу	Закріпити знання про спеціальні служби часів Середньовіччя та Ренесансу	Тести, опитування,
2/2	Тема 4. Розвиток спецслужб в епоху великих географічних відкриттів та Наполеонівських війн	Визначити особливості розвитку спецслужб в епоху великих географічних відкриттів та Наполеонівських війн	Тести, опитування
2	Тема 5. Спецслужби XIX-XX століть	Вдосконалити знання щодо спецслужб XIX-XX століть	Тести, опитування,
2/2	Тема 6. Спеціальні служби провідних країн світу	Здійснити правовий аналіз спеціальних служб провідних країн світу	Тести, опитування
Змістовий модуль 2. Основні етапи розвитку українських спеціальних служб			
2	Тема 7. Передумови створення української розвідки. Спеціальні служби часів Київської Русі та Козаччини	Визначити передумови створення української розвідки. З'ясувати сутність спеціальних служб часів Київської Русі та Козаччини	Опитування,
2/2	Тема 8. Спеціальні служби у період української революції 1917-1921 рр.	Здійснити комплексний аналіз спеціальних служб у період української революції 1917-1921 рр.	Тести, опитування,

2	Тема 9. Українська розвідка радянської доби	Вдосконалити знання про українську розвідку радянської доби	Тести, опитування
2/2	Тема 10. Спеціальні служби сучасної України	Здійснити комплексний аналіз спеціальних служб сучасної України	Опитування

Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 20.08.2024)
2. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво від 12.07.2017р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16#Text (дата звернення: 20.08.2024)
3. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол від 13.06.1956 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142#Text (дата звернення: 20.08.2024)
4. Про розвідку: Закон України від 17.09.2020 № 912-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20#Text> (дата звернення: 20.08.2024)
5. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20#Text> (дата звернення: 20.08.2024)
6. Про Службу зовнішньої розвідки: Закон України від 01.12.2005 № 1357-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15#Text> (дата звернення: 20.08.2024)
7. Військова розвідка : навчальний посібник / упорядники : Д. В. Зайцев, А. П. Наконечний, С. О. Пахарев, І. О. Луценко ; за ред. В. Б. Добровольського. К. Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет" 2016 335 с. URL: <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Viyskova-rozvidka-posibnyk.pdf>
8. Історія правоохоронних органів України. Підручник / С.В. Банах, А.В. Грубінко, В. В. Савенко, В.З. Ухач. Тернопіль: ЗУНУ. 2021. 232 с. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/42067/1/%d0%9f%d0%86%d0%94%d0%a%d0%a3%d0%a7%d0%9d%d0%98%d0%9a%20%d0%86%d0%9f%d0%9e%d0%a3.pdf>
9. Слідство спецслужби: історія, сучасність, перспективи / Іван Дерев'яно К. Либідь 2012 572 с.
10. The Secret World: A History of Intelligence (Henry L. Stimson Lectures) Hardcover – September 4, 2018 960 p. URL : <https://dokumen.pub/the-secret-world-a-history-of-intelligence-9780300240528.html>
11. The Anatomy of a Spy: A History of Espionage and Betrayal Hardcover – January 21, 2020 336 p.
12. The Secret Service: The Hidden History of an Enigmatic Agency Hardcover – October 15, 2002 352 p.
13. Моссад. Найвидатніші операції ізраїльської розвідки. Міхаель Бар-Зохар, Ніссім Мішаль Наш формат. 2021. 384 с.
14. Архіви КГБ. Невигадані історії. Едуард Андрущенко. Vivat. 400 с.
15. Призма головного шпигуна. Боротьба з російською агресією. Джек Девайн. 2022. 256 с.
16. Воєнна розвідка України. У небі, на морі, на землі. Книжка від ГУР МО. Артем Шевченко. 2023. 192 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:<http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал Служби безпеки України. URL: <https://ssu.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Головного управління розвідки Міністерства оборони України. URL: <https://gur.gov.ua>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1-14): Поточне оцінювання Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне усіх оцінок, отриманих на практичних заняттях. Охоплює теми з 1 по 14. Оцінювання на практичних заняттях здійснюється за 100 бальною шкалою.	20
Модульний контроль Підсумковий модульний контроль планується наприкінці семестру, передбачає розкриття 2 теоретичних питань - по 30 балів і виконання 20 тестів по 2 бали. Охоплює теми з 1 по 14. Оцінювання модульного контролю здійснюється за 100 бальною шкалою.	20
Змістовий модуль 2 Тренінги - проводиться наприкінці семестру на окремих заняттях. Під час тренінгу оцінюються участь у дебатах за визначеною темою. Тренінг оцінюється за 100 бальною шкалою.	5
Змістовий модуль 3: Самостійна робота Оцінювання самостійної роботи здійснюється за 100 бальною шкалою. Оцінка за самостійну роботу виставляється за виконану наукову роботу.	15
Екзамен (теми 1-14): Екзамен передбачає виконання наступних завдань: 1. Два теоретичних питання – по 30 балів; 2. Дати визначення поняття – 20 балів; 3. 10 тестів по 2 бали. Екзамен оцінюється за 100 бальною шкалою	40

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E(достатнє)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно без можливості повторного складання)